

HÉTFŐI HIRADÓ

FÜGGETLEN TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Deák Ferenc-utca 4.
Megjelenik minden hétfőn és ünnepnap után.

Főszerkesztő: **Dr. Bálint Dezső.**
Felelős szerkesztő: **Longi A. István.**

Előfizetési ára:
Egész évre, házhoz hordva 6 K. — Fél évre 3 K.
Negyed évre 1 K. 50 fillér.

MI UJSÁG?

Sülyedő színház.

Veszélyes a Nádas-fürdő.

Kaland a Fellegvári-úton

Megtámadott gyógyszerészek.

Megbélyegzett nevek

Mi történt a gyufagyárban?

Apró komédiák.

A hét. Színház.

Vasárnapi hírek.

Józan észszel.

Mozgalmas napok előtt állunk. Harcok előtt, melyekben pártok fognak bukni és pártok fognak győzni. És ezekben a harcokban csak egy jelszavuk lehet azoknak, akik szeretik az igazságot, akik nem megalkuvók, akik nem számítók: győzni!

Azok, akik a józanság politikáját vallják, azon a napon, amikor szintiszta elveiknek győzelemre való juttatása reményében zászlót bontanak, — hisszük, hogy tudni fogják kit válasszanak meg vezérüknek. Tudni fogják azt, hogy olyan emberre lesz szükségük, aki józan, felvilágosodott agygyal, becsületes lélekkel jó magyar szívvvel bír és ezekkel a ritka tulajdonságokkal áll sikra megvédeni magyar testvéreink érdekeit.

Nem szeretjük a szóvirágokat. Nem keresünk frázisokat, csak becsületesen, a magunk nyelvén, a magunk gondolataival szólunk ahhoz a három ezer és egy néhány száz emberhez, akik lapunknak hűséges olvasói, akik megértenek, akik velünk gondolkoznak, s akik velünk együtt mindig érezni tudják azt, hogy döntő és válságos pillanatokban nem a szív, hanem az ész segít.

Az észre van tehát most is szükségünk. Becsületesen, okosan és előrelátólag gondolkodó észre, amely nem fondorkodik, hanem egyenesen, nyíltan tanácsot ad a cselekvésre és utat mutat a boldoguláshoz.

Talán megértenek olvasóink s ha megértenek, tudni jogják kinek a zászlója alá álljanak. Tudni fogják azt, hogy ma puszta és sokat ígérő jelszavakkal nem lehet Magyarországot nagygyá tenni és hogy kétszínű lelkű, elveiket változtató, gerinctelen hátu analfabétákkal nem lehet

A „Hétfői Híradó“ tárcája.

Az életmentő.

— Séverine. —

Visszaemlékszem a régmúlt időkre és visszaemlékszem rád, kis Line, aranyos hajfonataidra, nevető szemeidre, bájos mosolyodra, csodálkozó arcoeskádra, amely mindent elhinni látszott... semmit sem tudott, mindenkit szeretett.

Látlak ismét abban a nagy kertben, a hol először láttad a természetet a legszebb tavaszok egyikén, 1871. májusában. Hogy csodálkoztál, hogy bámultál te kis, kőka-litkába zárt párisi.

De nem arról akarok beszélni, kis Line, életed első nagy kalandjáról...

Három óra délután. Line lement a kertben; itt tölti el pajtás és játék nélküli napjait, mióta atyja március 18.-án kénytelen volt elhagyni Páris.

A menekülés emlékezetén sokszor elneveti magát. A kocsi mindenki remegett. Attól féltek, hogy baj lesz a határnál. — Mi lesz velünk, Uristen! — sóhajtották. És minden a legsimábbban ment. A nemzetőrök kissé akadékoskodtak a sok holmi

és emberanyag elszállítása miatt; de végül mégis engedtek. Sőt mi több, a megbolygatás által egyensúlyukat veszített csomagokat maguk segítettek megigazítani.

Line, aki nem foglalkozott politikával, titokban örült az események ilyen fordulatanak, mert annak köszönhetett ittlétét e szép kis faluban, mert itt napfényben, friss levegőn, illatos virágokkal körülvéve tanulhatta leckéjét.

A kis lányok így okoskodnak némelykor.

Egy dolog bosszantotta csak Linet, hogy nem tudta, mi történik a külvilágban. A bajorok szállták meg a vidéket. A fegyverszünet, amely megszüntette a háborúskodást, felébresztette a katonában az embert. Akik ezelőtt vérengzők voltak, most szolgálatkészen álltak rendelkezésükre. Sétáltatták az apróságokat, akiknek tán az apjukat ölték meg a minap, s kik még nem régen tüzvészbe borították a konyhókat, szívesen élesztgették a tüzhely békés lángjait, hogy az ebéd hamarabb megfőjjon. Vasárnaponként, amint Linet a misére vitték, látta őket a kapuban állni hosszú pipájukkal szájukban és hallotta belülről a háziasszony parancsszavát, aki fát fűrészelni, vizet hordani szólította be a hadfiakat.

Tényleg különös volt a dolog, eddig rosszul viselték magukat, s most egy pa-

rancesszó folytán békésen, nyugalmasan, senkit sem bántva, töltik napjaikat.

Egyszer a katonák becsíptek és majdnem baj történt. De a parancsnok, aki Linenél egy házban lakott, elrendelte a dolgot. A parancsnok! Line félt eleinte tőle. Olyan magas volt, olyan erős, olyan vörös! S ha nagy kardjával oldalad lement a lépcsőn, olyan csőrej-zőrej keletkezett, hogy a cica is ijedtem menekült a konyhakredenc alá.

Mindannyiszor megmondták Linenek, hogy meg ne álljon az első emeletnél, hanem gyorsan siessen fel a lépcsőköre. Line nem volt egészen engedetlen, az első emeletig egy iramban szaladt fel, de aztán meglassultak a lépései.

Semmi oka egyéb, látni, hallani szeretett volna valamit... Ugyanuyira, hogy egy napon a nyitott ajton keresztül, fegyverek, pipák, fésűk, egy pár csizma, kefék, botok társaságában egy női és több gyerekarczképet vett észre.

Megvetéssel következtette mindebből, hogy a németek rendetlenek és meglepéddel, hogy szeretik a gyermekeket.

Hát akkor miért nem vitték el többször sétálni? Miért nem szabadott az utcai ablakokat kinyitni? És miért nem engedték, hogy a kert legvégén levő kis teraszra menjen, honnét az egész vidéket be lehetett látni?

megtönni azt a parlamentet, ahol nemzetünk sorsa intéződik.

Országunk házába olyan emberekre van szükségünk tehát, akik tradíciós magyarságukkal nemzetünk jólétén fáradoztak. Akiknek nevük van s akiknek nevét évszázados ősök tették dicsőségessé, híressé.

Tette hát! A hiszékenységében kiaknázott, reményeiben félrevezetett, várakozásában megcsalt magyar nemzetnek új jövőre kell virradnia. Félre a lelkiismeretlen célokra leselkedő agitátorok mellől. Félre a hazugságokkal s lépünk a józan tanácsadónak, az Észnek az útjára. Bontsunk zászlót és induljunk a harcba. S ha vezérre van szükségünk, akkor Kolozsvár város II-ik kerületének választópolgársága ne felejtse el, hogy Erdély legmagyarabb főurainak egyike itt él közöttünk, akinek szilárd jelleme, bölcs feje, igaz magyar szíve és tettekre kész, erős karja megbírní tudja azt a zászlót, amit a polgárság többsége bizalommal ad kezébe:

Éljen dr. gr. Bánfiy Miklós!

Legolcsóbb óra és ékszer üzlet

SZILÁGYI MÁRTON.

Valódi OMEGA órák 10 évi jótállás mellett.

Kolozsvárt, Wesseiényi Miklós-u. 8.

Javítások legolcsóbban és pontosan eszközöltetnek.

Sülyedő színház.

I.

A színház — mondják a naiv emberek, — kultur intézet, ahol az irodalomnak, úgy a könnyebb, mint a nehezebb fajsúlyu, de mindig művészi termékeit, művészettel interpretálják.

Ezt a művészi célját a színháznak elismerjük, de sajnos a kolozsvári Nemzeti Színházban a megvalósítására való törekvést a legodaadóbb és legszorgosabb kutatás mellett sem voltunk képesek felfedezni.

E helyett láttunk és látunk egy kitünően adminisztrált üzleti vállalkozást, mely a színház kultur hivatását földhöz vágta s kultura helyett kultuszt csinál egyes személyekből és a kulisszaharcok undorító jeleneteit kiviszi a közönség elé a színpadra.

Vannak primadonnáink (talán az egyszám is elég volna) akiknek szerepköre azt kívánja, hogy énekeljenek — de hát szegényeknek nincs hangjuk.

Énekelnek s játszanak operettekben olyan színészek akik esetlenek mint egy bába, hangjuk nincs, vagyha van, olyan mint egy koresmában dorbézoló matrozé.

Ezek a sajtóságokon kívül van egy disz speccialitása a Nemzeti Színháznak, gyönyörűen kivirágzott intrika és egy löverseny jelensége: a favorit.

Az intrika kórusban, úgy mint a „nagyok”-nál éltető elem.

Ha valamelyik kóristaleány egy jobban szabott ruhában jelenik meg a »szamosparti Athén kultura intézetében«, rögtön kész a megszólás, a rágalom, a becsület tiprás, a kompromitálás.

Mem különben van ez a »nagyok»-nál is.

Ha egy-egy tehetséges színész vagy színésznő szerződést kap — de ez igazán csak véletlen — és a befészkeltek érzik a saját tehetségtelenségüket a jövevény tehetsége mellett, akkor jön megint a dicső intrika. Működni kezd a személyi összeköttetés és nem eredménytelenül.

Valamelyes alakal, móddal szerződés felbontás és menesztés a vége.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház nivója olyan nagyott sülyedt, ami tekintélye még kifelé megvan azt a régi igazgatók komolyan felfogott művészeti és kultur hivatás megvalósításának köszönheti.

Kevés, szinte semmi igazságot sem irtak meg a lapok.

Az önreklam és a dicsőhimnuszok azok, amit a színház vezetősége hallani szeretnek. Az igazságos kritikától fáznak. Szeretik elnémitani. Hogy milyen eszközökkel azt az alább elmondandó kis eset igen jól megvilágítja.

— Egy nemrégiben megszűnt alig négyoldalas lapoeska turkálni kezdett a Nemzeti Színház szemetes ládájában.

Egy néhány szám után a lap megszűnt.

Volt szerkesztőjének jelenleg hosszú időre biztósított zsölléje van a színházban.

Hogy miért? Találja ki az olvasó.

Ilyenek után nincsen mit csodálkozni, ha egyesek szemérmellen favorizálása dühöng a színháznál.

A tévedés nem nagy, kultura — helyett — személy kultusz.

Ne vegyen

levélpapírost mindaddig, míg meg nem tekint **Fabritius Erik és Társa** cég levélpapíros ujdonságait!

Line egy szempillantást vetett a házra, hol nyugalomban volt minden. A hőség tikkasztó volt, mint augusztusban. Némelek pihentek, némelyek dolgoztak, de ő rá senki sem ügyelt.

Ha a teraszra menne? A sűrű fák között, amelyek az óriás tavat körülvették, a gyümölcsösön át haladva, oda sietet.

Milyen szép volt itt! Milyen jó! A kőkorlátra támaszkodva, Line teljes tüdővel szívta magába a tavaszt és azt képzelte, hogy várurnő, aki kastyélának erkélyén várja szívének lovagját.

Tényleg jött valaki, de nem lovag. Jobbról a sűrű bokrokkal szegélyezett árokból egy ember emelkedett fel, rongyosan, cafatosan, piszkos kezekkel, szeméi lázban égtek.

Line nem volt félénk. Nem akart elszaladni, de remegni kezdett.

Az ember feléje közeledett, ingadozva, mirt egy részeg. A falhoz támaszkodva így szólt hozzá:

— Kis kisasszony, éhen halok! Adjon egy falat kenyeret, az Istenre kérem. — Több mint huszonnégy órája, hogy itt rejtőzöm. Ha meglátnak, elfognak...

Kine összeszedve minden bátorságát, odahajolt:

— A bácsi tolvaj?

— Nem, — felelt a másik majdnem épp olyan maivan — én asztalos vagyok. De most a Commune katonája... Harcoltunk, legyőztünk... és a nadrágom nem... zsinornak a nyomai a nadrágom elégséges volna, hogy rögtön lelőjenek!

— Kik? A németek?

— Azok kiszolgáltattának; egyre megy... Szegény feleségem, édes kis gyermekeim!

Micsoda tömkeleg Line apró fejcskéjeken! Az ellentmondható gondolatok és érzések egész zürzavara! Végre így szólt!

— Menjen vissza az árokba, katona bácsi. Mindjárt visszajövök.

Ozsonna ideje volt éppen. A ház felé szaladt. Ugy ahogy tudott, leszelt egy nagy karéj kenyeret, egy darab sajtot tett rája és egy boros üveget rejtett a köténye alá.

— Tessék! mondta.

A férfi mohón evett és ivott. Line őrködött ez alatt, figyelt, nem hallik léptek zajja.

Mindig tulérett volt, de most mintha másik lélek költözött volna agyaeskájába. Hirtelen felnőttek, nagynak érezte magát... Védence volt... Az ő kis kezeire súlyos terhet bizot a sors... egy emberi életet. Maga sem tudta miért, de elhatározta, hogy megmenti ennek az embernek az életét, akinek gyermekei vannak és megható-e, nevetséges-e, — de meg is mondta neki.

A parancsnok hat óra felé tért haza. Az inasával lehuzatta a csizmáját, házi kabátot vett fel és épp a feleségének kezdett írni, amint kopogtatnak, azaz jobban mondva kapargáltak az ajtaján. «Szabad!» kiáltotta — és belépett Line.

Piros volt, mint a pipacs és szíve oly hangosan dobogott, hogy beszélni nem tudott eleinte.

— Mit kíván, gyermekem?

Nem is volt borzasztó a parancsnok. Olyan kedves mosolylyal nézett Linere, mintha nem is német beszélne franciával, csodálkozó, majdnem atyai mosoly volt ajkain.

És akkor Line minden gondja, aggodalma sirásba fult. Zokogástól meg-meg-

IZAY és RIGÓ

KOLOZSVÁRT
Deák Ferenc-utca 4. sz.

Elsőrendű új Vászon, kész fehér-, ágy- és asztalnemű
áruraktárt nyitottak. — Elvállalnak

Nagy raktár len és pamut
nemüekből, kész fehér- és ágynemüekből.

vásznakból, asztal-
kelengyéket

bármilyen kivitelben és árban.
Honi árukból nagy raktár!
Kitünő minőségű áruk!

Jutányos határozott ár!

KALAP-KIRÁLY fiók üzlete
Wesselényi Miklós-utca 23. sz.
Nagyraktár divatkalapokból.

Kaland a Fellegvár alatt.

*
Gyerünk a rendőrségre!

Lupsa Juon román napszámos — miután elkölkötte vasárnapi ebédjét, — gondolt egyet és kirándult a zöldbé. Lupsa uram a Fellegvár alatt elterülő lankás domboldalon a fűbe heveredett, s addig gyönyörködött a tavaszi napfényben fürdő tájon, míg pillái lecsukódtak, s álomra szenderült. Hogy mit álmodott Lupsa, azt elfelejtette, de hogy ébredése kellemetlen volt, azt elpanaszolta a rendőrségen.

Legszébb pihenése közben ugyanis, egy ismeretlen román ember lépett hozzá, megrázta őt és így szólt:

— Hej, itt nem szabad ám aludni! Gyerünk csak a rendőrségre!

Lupsa tudta a regulát, hogy a felsőbbség ellen nem tanácsos kikelni, fel-tápáskodott tehát, s a zord felkeltő előtt lépegetve, a rendőrségre indult.

Az úton a „detektív“ éles bicskájával észrevétlenül elnyisszantotta a Lupsa tarisznyájának sziját, aztán a Lupsát jól hátba lökve, a tarisznyájával elszaladt.

A naív károsult azt hitte, hogy a „detektív“ talán tréfál, de azután üzőbe vette a rablót, azonban eredménytelenül, mert az atyafi eltűnt.

Igy aztán Lupsa csakugyan elment a rendőrségre és bejelentette az esetet.

A tarisznyában egy réz óra és 25 korona készpénz volt.

szakított hangon mondta el az eseményt és hogy «akarja», hogy az az ember megmeneküljön. Ekeszólóan, rábeszélően, meghatóan adta elő védenze ügyét a kis leány. Ugy hogy végül is a meglepett, megindult parancsnok így kiáltott fel:

— Édes kicsikém, miért fordul éppen hozzám?

Line kézmozdulata mintha magához ölelte volna a szobákban levő összes arc-képet.

— Mert kis lány vagyok... mert a parancsnok bácsinak is vannak kis gyermekei és mert «annak» is vannak.

Line nem dicsekedett soha a dologgal. Pedig két erős kar felemelte a földről és cuppanós csókok borították el arcocskáját.

Két héttel később, mintha csupa véletlenségből történe, az előtte haladó parancsnok egy levelet ejtett el a lépcsőn. London bélyeg volt rajta, benne csak e két szó: «Megmenkültem. Köszönöm».

Veszélyes a Nádas-fürdő.

Düledező kabinok.

Felelős az igazgatóság.

A napokban, lapunk egyik hűséges olvasója, egy igen érdekes körülményre hívta fel figyelmünket. Olvasónk ugyanis a kolozsvári Nádas-fürdőről tett említést, elmondva, hogy a fürdő saját és még igen sok szemtanu alapos meggyőződése szerint, olyan elhanyagolt állapotban van, hogy az, nemcsak közegészségileg, hanem közbiztonságilag is, teljes mértékben veszélyezteti a fürdőző közönséget.

Panaszt hallottunk arról, hogy a kabinok talpfái, jobban mondva fundamentuma, már évek óta teljesen rothadó állapotban van, ami nem teszi kizártá azt, hogy a benne fürdőző vagy toillettező vendégre a kabin össze ne düljön.

Nemsokára kezdetét vesz a fürdőzés szezonja. Már most arra vagyunk kíváncsiak, hogy e tudunkkal eléggé látogatott fürdő igazgatósága de leginkább tulajdonosa, fog-e valamit tenni a fürdőző közönség érdekében, vagy pedig szükségessé fog válni a hatóság beavatkozása, mielőtt a rég óta ismeretes Nádas-fürdő nem idézne elő egy végzetes kimenetelű katasztrófát.

Megtámadott :. : gyógszerészek

Titokzatos lövések a Feleki úton.

Ki a tettes?

A hét egyik estjén, S. D. és L. M. gyógszerész-jelöltek egy kis sétára kimentek a Felek felé vezető országútra. A két gyógszerész gyanútlanul sétált föl felé a hegyoldalra, amikor hirtelen az út széléről egy hatalmas lövés dördült el. A lövés revolverből eredhetett s a két fiatalember tisztán hallotta a golyó sivitását, amint a fűk mellett elhaladt.

A lövés zajára a két gyógszerész megrémült s hamar visszafordulva befelé igyekeztek a városba. Amikor az első házat elérték, megint hallották a lövést a hátuk mögött, de szerencsére a golyó ekkor sem talált.

A titokzatos lövés tetteseit, a két fiatalember feljelentése nyomán, most keresi a rendőrség.

!! Figyelem !!

Mindig szenzációs tartalommal jelenik meg a „HÉTFŐI HIRADÓ“.

Megbélyegzett nevek.

Az emberre, abban a pillanatban, hogy megszületik, reátapad egy csomó nehéz, kinos sallang, ami nemcsak a haláláig kíséri el, hanem azon túl is, amíg csak van ember, aki emlékezik reá. Ilyen sallang az ember neve, amely az övé már akkor, mikor még meg se született és amely sok esetben — a törvénytelen gyermekek esetében — már magában véve is lealázó arcucsapás a társadalom előtt. A törvénytelen gyermek nevének átka súlyos büntetése, meg nem érdemelt bűnöknek, gonosz és indokolatlan és csak egy mérkőzhetik vele: az a csapás, amelyet a „megbélyegzett név“ rejt magában. Lehet, hogy az igazságszolgáltatás szempontjából a megbélyegzett névben rejlő átok teljesen jogos valami, ámde mi történik akkor, ha valakinek a neve pellengére került és a földi igazságszolgáltatás tisztára mosta? Sok, nagyon sok ilyen eset fordul elő és a meghurcolt nevű ember igyekszik kireperálni azt a sérelmet, amely a meghurcolással érte.

Sok esetben nem sikerül ez, mert vannak hivatalos formák, a melyeken nem teheti túl magát a nevével szabadulni akaró ember, de azért mégis van reá eshetőség, hogy el legyen feledve a múlt és új név alatt új ember kezdje meg az elrontott életet. A nevével akar szabadulni a szabadkai birhedt gyilkossági pör egyik szereplője, Vojtha Antal is. Folyamodott a belügyminiszterhez, hogy a vezetéknevét — „Hódmezővásárhelyi“-re változtatassa, de a belügyminiszter egyelőre még nem teljesíthette a kérését. A hivatalos előírás ugy hozza magával, hogy előbb kikérje Hódmezővásárhely város tanácsának véleményét és csak ha ez kedvező lesz, adhatja meg Vojthának az engedélyt, hogy új név alatt kezdje meg egy elrontott élet korrigálását. — Addig is azonban — és most ez a fontos — egy-két nyilvános fórumot megjár a Vojtha nevének ügye, egyszer-kétszer végigturkálja az emberek emlékében a Haverda-bot-

Halló!

„ERZSÉBET“

Halló!

gőz- és kádfürdő Kis-Szamos-u. 1. — Telefon: 393.

rány minden szennyét, mert a név, az olyan tulajdon, amitől egy-kettőre, büntetlenül nem szabadulhat meg az ember.

Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét lapunkban közölt Stern József fűszerkereskedő hirdetésére. Wesselényi M.-u. 12.

Elítikolt eset a Gyufagyóban

Munkássors.

*

A szegedi gyufagyár borzasztó katasztrófája, nagyon sok aktuális kérdést dobott felszínre. A legelső is, ami a legfontosabb: a munkás védelem, aminek kérdése igen sokszor elhangzott Magyarországon, de ami csak frázis maradt és érdekében semmit sem tettek.

A munkásvédelem csak pusztán szó, mert a munkás érdeke, sorsa sehol sincs védve. — Ezen példák igazolják ezt, s hogy mindjárt eggyel előhozakodjunk, felemlítjük az alábbi esetet.

Alig egy hete, a kolozsvári Reiter-féle gyufagyárban, egy munkás, névszerint Csizmázia Péter egy jelentéktelen tüzeset alkalmával olyan sérüléseket szenvedett, hogy napokig feküdt az ágyat.

Csizmázia esete nem éppen szenzációs, nem is rendkívüli, de egyben példaként igazolja az elhanyagolt munkásvédelmet.

Egy munkást, ha baleset ér, mindjárt hazaküldik s ezzel elintéződik a sorsa. Így történt Csizmáziával is. A raktárban — mondjuk véletlenségből — meggyult egy halom kén. Csizmázia, hogy a tűz további terjedését megátalja, rávetette magát a kénhalomra. A tüzet sikerült eloltani, de őnmaga megsebesült. Aztán? Csizmáziát hazaküldték és az esetet eltitkolták.

Ez Magyarországon: a munkássors.

HÉTFŐI HIRADÓ LEGFRISSEBB HIREI.

Nyílt levél

Nagyságos

Goldmark Károly urnak

Wien.

Hazánk klasszikus zeneszerzője!

Gyenge és gyáva náció vagyunk mi magyarok! Gyengék voltunk ismét akkor, mikor Goldmark Károly ötven éves zeneszerzői jubileumára még annyit sem tudtunk megadni Nagyságodnak, amennyit egy egyetemnek a diszdoktori oklevele nyújthat. Gyávák pedig most, tegnap voltunk, mikor Kolozsvár városában összetett kezekkel tudtuk nézni, hogyan tapsol a reklámmal felizgatott tömeg egy *rene-gátnak!*

Goldmark uram! Ön vagy egy fél-századot töltött el Wienben és a császárvárosban megmaradt magyar állampolgárnak. Mit kapott érte félszázados zene-

szerzői jubileuma alkalmából? Egy fölényes, egy leereszkedő mosolyt a nemzete részéről. Meg néhány kétes értékű táviratot banális üdvözlésekkel.

Önök a »Sába királynő«, a Berlichingeni Götz és egyéb világhírű dalművek szerzőjének be kellett érnie ennyivel. Es mi jól tudjuk, hogy Goldmark Károly, a nagy, a klasszikus még ma is szorongó szívvel emlékezik vissza élete alkonyán Magyarországnak ama parányi csekély földjére, a mely felett meglátta a napvilágot.

Uram! Tudja meg Ön is, hogy mi történt tegnap Kolozsvárt! Zeneszerző társát, a magyarnak született s osztrák állampolgárrá lett Lehár Ferencet ünnepelelték Kolozsvárt a »Luxemburg grófja«-nak 25-ik előadása alkalmával. Lehár lejött a jubileumra. Ezer koronáért eldirigálta ezen az estén a zenekart.

Végig hallgatta az első felvonás után dr. Janovics Jenő szinigazgatónak költői szárnyalású beszédét, átvette a város, a művészek koszoruit és átvette azt az aranytollat is, amelynek szárnyában Kristály üveg alatt pár szem por van ennek a városnak, Lehár szülővárosának földjéből és azután... *arcul ütött.*

Igen arcul ütött minket, szülővárosát, mindent, de mindent. — Elfordult az őt ünneplő gyenge, gyáva magyaroktól és tört hajmeresztően rossz magyarsággal, akár csak egy főherceg, ennyit mondott:

— »Keszennem a nek nem ermetelt ajandekot«.

Mi fel vagyunk háborodva. Önnek a végzet elégtételt adott. És Goldmark Károlyt Magyarországon majd ünnepelni fogja a »hálás utókor«.

Kolozsvár, 1910 ápr. 25.

Alázatos hódolója:

A »Hétfői Híradó«
szerkesztősege.

Kihallgatás a hóstáti gyilkosságban. A szombaton éjjel történt hóstáti gyilkosság érdekében, tegnap egész délelőtt és délután folytatta a kihallgatást a rendőrség. Kihallgatásra kerültek a védekezők, mintegy tizennégyen, akik vallomásukban elmondották, hogy a támadás szántszándékkal történt, még pedig boszúból. A kihallgatást ma is folytatják.

Rablótámadás a Ferenc József-úton. — Tegnap este, az Uránia színház Ferencz József-úti sátra környékén, egy ismeretlen cigány K. József iparos-segéd ellen rablótámadást követett el. A rendőrség nyomoz.

— **Az apolló** színház eddig bemutatott képei arra a megyőződésre juttatják a közönséget, hogy ma már a mozi nemcsak kellemesen szórakoztatja, hanem tanulságos képek bemutatásával oktatja is a nézőket. Legközelebb néhány aktuális képbemutatása fogja meglepni a mozinak nemcsak állandó törzsvendégeit, de mindenkit, akit a nagyvilágban történő szenzációk érdekelnek. A Színház a legváltozatosabb műsorral teszi kétszeresen élvezetessé a mozi estét.

Ziegler-bál. Az 1910. évi május hó 14.-én (szombat) a New-York-szálló összes alsó termeiben Ziegler-Bál tartatik. — A zenét Puskás Béla eszközli. Belépti-díj: személyenként 2 korona. — Kezdeté 7 órakor.

A kolozsvári Uránia hatalmas fejlődése nap-nap után a legmagasabb körben is elismerést talál. Uj, hatalmas helyisége maholnap felépül, akkor egy színvonalra lép a budapesti Magyar Tudományos Uránia színházzal. Nem csoda, mivel a Kolozsvári Tudományos Uránia színház zseniális igazgatója, N. Udvari András, aki Kolozsvár szülőtte és aki 12 éven keresztül mint Kolozsvár város egyik kitüntetett iparosa, lankadatlan, fáradságot nem ismerve, fáradozik az Uránia felvirágoztatásán. Dr. Szabó Dénes és Bedő Béla azon vannak, hogy Erdély gőcpontján, Kolozsvárt, N. Udvari András vezetése alatt álljon az Erdélyi Tudományos Uránia színház. Az Uránia már legközelebb bemutatja *Roosevelt diadalutja Magyarországon*. E felvétel csak az Urániában lesz látható.

Apró hirdetések.

(Mindén szó 6 fillér.)

* **Alkalmazást nyerhet** hirdetés-gyűjtésben járatos fiatalember.

* **Csinos szőke** jogász Deák Ferenc-utca 17. Egy folyosón lakunk; miért nem látogat meg? Várom. Sz.

* **Intelligens** és szellemes fiatalember könnyűvérű leány vagy asszony ismeretséget keresi. — Leveleket szigorú díszkréció mellett, *Barna* jelígre a kiadóhivatalba.

* **Kerestetik** két szoba, esetleg egy szoba konyha május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

* **Megnyílt már!** A Rózsa-drogéria új üzlete Mátyás kir. tér 13. szám alatt, ahol drogerista cikkek, valamint illatszerek a legnagyobb választékban kaphatók.

* **Két** elegánsul butorozott szoba Petőfi-utca 58 szám alatt kiadó I. emelet.

* **Eladó** egy fehér, göndörszörű pudli kutya. Értekezni Fallegvári-út 60 sz. a.

A HÉT.

Mark Twain.

A nagy humorista író meghalt. — Lapunk utolsó számában adták hírül, hogy Mark haldoklik s ma már az anyaföld borítja tetemét. Mark Twain is, mint igen sok nagy író-társa, alacsony sorból küzdött fel magát a halhatatlanok közé. — Tudása, lángesze révén csakhamar híressé vált Európában s kunyhóktól a palotákig rajongással olvasták műveit. A nagy poéta ma már halott. Nincs többé, de szelleme itt él a földön, s agyának csodás termékei, ezer és ezer könyvekbe foglalva hirdeti, hogy Mark Twainnek csak teste költözött el, de nagy nagy lelke, örök időken át itt maradt közöttünk.

* * *
A gyár. Ökörítő után Szeged. Az előbbi már elfeledtük, az utobbira is már nemsokára alig emlékezünk. A világsora az, hogy szenzáció mindég történjék s hogy a borzalomok egymást váltják fel. — És mindebben olyan jelentéktelenné válik a morál. Az a morál, hogy az emberlekek erőszakos pusztulása társadalmakat pusztít és száz és száz családot tesz boldogtalanná, nyomorultá.

J. C. Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az Óvárban a Mátyás kir.-utca 4. sz. alatti

„Royal“
kávéházat átvettem.

Miön még a n. é. közönséget, v a mint jóbarátaimat, ismerőseimet figyelmes kiszolgálásomról biztosító, magamat szives jóindulatukba és pártfogásukba ajánlom. Kitünő tisztelettel: Grünfeld K. Hugó, üzletvezető.

Cégtáblákat
 mégis a legszebb és legelegánsabb kivitelben készít
a Bellevary-cég.
 Rendelésre: üvegre, vászonra és fára a legizlésebb rajz és festőmunkák.
 Műterem:
BELLEVARY,
 Kossuth Lajos-utca 7.

SZINHÁZ.

„Luxemburg gróf”-jának 25.ik előadása. Az elmúlt hét kimagasló színházi eseményét „Luxemburg gróf”-jának 25.ik jubiláris előadása képezte.

Színházunk életében páratlan sikerhez ért ezzel „Luxemburg grófja”, mert jól lehet, más operettek is megérték a 25.ik előadást, de nem oly rövid idő alatt, állandóan zsúfolt ház előtt s anélkül, hogy félhelyáras előadásban egyszer se kerültek volna színre.

A jubiláris előadásnak jelentős mozzanatát képezte, hogy ez alkalomból az operettet szerző személyesen dirigálta. **Lehár** Ferencz már a szombat esti gyorsvonattal érkezett meg, hogy az előadást megelőzően teljes főpróbát tarthasson. Érdekes vendégei voltak még a jubileumnak: az operette szövegírója **Bodanski**, **Valentin** Lajos, **Lehár** magyarországi kiadója, továbbá **Karczag** Vilmos, a bécsi „Theater an der Wien” és a „Reimund Theater” igazgatója.

Az eseményt lázas izgalom és feszült várakozás előzte meg, melyre az előadás impozáns lefolyása mindenben rászolgált.

A főszerepet ezúttal is **Rédey** Szidi játszotta, kinek magasan álló művészetében eleve is biztos zálogát láttuk az elért óriási sikerek után oly gyorsan bekövetkezett jubiláris előadásnak.

Az elragadó, bájos Angelt teljesen új diszben, esodás szép kosztümökben láttuk viszont ez estén. Közvetlen és őszinte játékkal, művészi izlésével s főként elbájoló énekével az egész közönséget elragadta s a szünni nem akaró tapsviharokból ítélve, bátran elmondhatjuk, hogy a jubiláris előadás ünnepelt központja **Rédey** Szidi volt. A művésznő mélyen meghatva fogadta a közönség hálás elismerését, mely babérokoszu, csokrok és friss virágok között élő galambokkal izlésesen díszített gyönyörű kosár alakjában is impozáns kifejezésre jutott.

Igen szépen tánczolt **Berky** Lili s

csökkeringőjét többször is meg kellett ismételnie.

Csapó, **Horti** s a többi szereplők mind igen jók voltak s buzgón igyekeztek, hogy a jubiláris előadást ünnepiessé tegyék.

Külön emlékezünk meg **Lehár** Ferenczről, kit midőn a karmesteri széket elfoglalta, a közönség lelkes, meleg óvációkban részesített. A szép siker emlékének kívül, kedves meglepetést szerzett **Lehár** számára az igazgatóság ajándéka is: egy remekbe készült arany toll, a melynek a szárnyában kristály lap alatt, egy kis magyar föld van elhelyezve. Az arany toll egy ékkövekkel kirakott dobozban van, melynek tetején arany lapon van a 25.ik előadás teljes színlapja a szereplők autogrammjával, továbbá a kolozsvári Nemzeti Színház domborműve aranyból s végül az igazgató kézírásos dedikációja.

Nem szabad megfeledkeznünk **Stephanidesz** karmesterről sem, ki oly sok művészi ambícióval dirigálta „Luxemburg gróf”-ját a jubileum felé.

A mult hét ujdonságát a „Csákó és Kalap” csütörtöki bemutató előadása képezte. Tárgyát a katona életből meríti s a katona élet sok humorral fűszerezett furcsaságain kellemesen lehet egy este elmulatni. Pénteken a darabot félig telt ház előtt megismételték.

A híres „PILSENI” sör egyetlen forrása a Pferschy-vendéglő,
 Deák Ferenc-utca.

Kitünő házilag kezelt konyha és valódi fajborok.

SPORT.

Az Erdélyi vivó és lövő klub vivó tanfolyama a Jámor-féle vivó teremben megkezdődött az ország legkiválóbb vivómester vezetése alatt. A klub tagjai a francia, magyar és némelyik az orosz módszerben gyakorolják magukat. — Mindennemű megkeresések Kereszt u. 4 szám, klub titkárság intézendő.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. S D.-né. Helyt. Mártonffy csemegéi a legjobbak. Az üzlet színház után nyitva.

Lapkiadó: a Szerkesztőség.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

erdélyrészi fiókosztálya
 Kolozsvárt, Mátyás király-ter 29. sz.
 (Bánffy-palota).

Befizetett részvénytőke 40 millió kor.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre vagy folyó számlára. (Chek-számla).

Értékpapírok vétele és eladása.

Kölcsönt nyújt értékpapírokra.

Leszámitol váltókat, nyereseményeket.

Törlesztéses jelzálog-kölcsönöket ad földbirtokra és bérházakra.

Külföldi utalványok eladása és vétele.

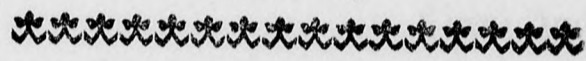
Hitlevelek a világ minden nagyobb piacára.

M. kir. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

Örzesi letétek

részére nagy költséggel épített pánccsoszobáját és az abban elhelyezett magánpénztárait (Safe deposits) a közönség figyelmébe ajánlván, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák: délelőtt fél 9-től fél 1-ig és délután 3-4-ig.

Uránia Színház.

budapesti Uránia tud. színház színpada.

Téli helyiség: Wesselényi Miklós-utca 5. sz.

Nyári helyiség: Ferencz József-ut elején. Telefon 479.

Kolozsvár legelőkelőbb szórakozó helye.

Előadások hétköznapokon este 6 órától, vasár-és ünnepnapokon d. u. 3-tól 11 óráig.

Minden előadás másfél órát tart.

Szenzációs ujdonságok!

Műsor

1910 április hó 25.-én:

Othello.

A székek.
 A gyanakvó anya.
 Söffel és az utoai lámpás.
 Vadászat a celebesi síkságon.
 Szt. Michel-hegy.
 Egy szám műsoron kívül.

Május hó 4-én a Budapesti tud. URÁNIA színház darabja:

Hollandia.

Irta: Citori Béláné.

Helyárák: Páholyülés műsoron 1.20. — Zártszék 1 K. — I. hely 80 fill. II. hely 60 f. III. hely 40 f. Tíz éven alóli gyermekek és katonák örmestertől lefelé az I-III. helyen felét fizetik.

Előadás 6-tól 10 óráig. Állandó bemenet.

E hó 19-én: Pali-estély és Czárán Zoltán százados balesete.

Telefon 432. sz. Telefon 432. sz.

Naponta friss tea-vaj,

különféle csemege-sajtok, székely-turó, kenyérbe sült prágai sonka, brassói Fleischer-féle szalámi és debreceni perzselt-bőrű paprikás szalonna. — Csokoládé-dessert, színházi bonbonok és más finom cukorkák a legolcsóbban beszerezhetők

K. PIKÉTHY ÁRPÁD
 fűszer- és csemege-üzletében

Kolozsvárt, Deák Ferenc- és Bólyai-utca sarok
 a Minorita-templommal szemben.

Ruhát mégis csak a **CZYK** cég fest, tisztít legjobban

Telefon 556. Gyár: Kolozsvár, Dézsma-utca 5. Telefon 556.

Kalap-Király

kalap és uri-divat
különlegességek áruháza
Kolozsvár, Fötér.

Vásárolt már Ön Stern J.

utódánál Wesselényi M.-u. 12. sz.

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás. Csakis a legfinomabb árú kaphatók a legolcsóbb árak mellett. — A vásárló község érdekében áll ezen üzletet okvetlenül felkeresni és ezen felhívás valódiságáról meg-
Telefon 859. győződést szerezni. Telefon 859.

Üzleti órák reggel 7-től este 10-ig.

Akar Ön jól mulatni? Akar Ön kitűnő, házilag kezelt boro-
kat inni?

Menjen el a Bocskai-kávéházba, ahol pontos és figyelmes kiszolgálást talál.

Kérjük

minden kávéházban
a „Hétfői Hiradó“-t.

Lászlóczky Testvérek

villanyerőre berendezett

hentesárú-gyára.

Főüzlet:

Kolozsvár, Mátyás király-tér.
Ajánljuk hentesárúinkat úgy nagyban, mint kicsinyben.

Telefon: 149.

Üzlet: 227.

Kérjük mindenütt a legmagyarabb gyártmányt,
a „Nyil“, „Sorompó“,
„Unicum“
szivarkahüvelyt. Gyártja a
Szivarkahüvely-gyár
Kolozsvárt.

„Európa“-kávéház

Mátyás kir.-tér 22. sz. a.

Elsőrendű helyiség. Ujjonnan átalakítva és megnagyobbítva. — Hetenként háromszor Puskás Béla és Czako Peti kitűnő zenekara játszik. Kitűnő jó borok.

Breiner H. József, kávé.

Főzzünk gázzal!

mert:

A gázzal való főzés kényelme minden modern konyha elengedhetetlen feltétele.

Rendkívül tisztaság. Nagy időmegtakarítás. Tűrhetetlen konyhai meleg nincsen.

Azonnal használatra kész.

A gázfőzőkályhák, a gázmelegítőkályhák, a gázvasalók beszerzése semmiféle befektetéssel nem jár, mert mindezeket a szükséges vezetékkel egyetemben aránytalanul csekély, havonként fizetendő bér ellenében bérbeadjuk.

Felvilágosítással készséggel szolgál a

Telefon: 41. Gázgyár.

3400

példányban jelenik meg

a

Hétfői Hiradó.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget és t. vendégeimet, hogy az Óvárban levő „Mátyás király“ éttermemet

április hó 1-től

Szentegyház-utcába,
a tordai söracsarnokba
helyeztem át.

Midőn ezt tudomásul hozom, bátor vagyok továbbra is kérni t. vendégeim b. pártfogását, viszont a régi elvemhez hiven, továbbra is pontos, figyelmes és jutányos kiszolgálásban fogom részesíteni a n. é. közönséget. Tisztelettel

Varga Márton.

B. Bakk Sándor

lakatos-mester

Kolozsvár, Malom-utca 16. sz. alatt.

Elvállal

minden e szakmába vágó munkát.

☛ Vidéki megrendeléseket is elfogad. ☚

Megnyilik

május elején

a híres óvári vendéglő

(KIS PIPA)

nyárikertje és tekepályája.

A megnyitás a 62. gy. ezs. zenekara mellett.

Tisztelettel

Márton Vilmos,

a „Kis Pipa“ vendéglőse.

Hirdetéseket

jutányos árban vállalunk.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Sétabot és esernyő raktár

a „Botkirály“-hoz

Kolozsvár, Jókai-utca 2.

Esernyőket áthúzó és javító gyári árban!

Ahová a Hétfői Híradó jár.

Bánffyhunyad. Tigris kávéház Zöldfa vendéglő	Gyulafehérvár. Hungária szálloda Európa Fritsch Ferenc fodrász	Szamosujvár. Royal kávéház Nagyvendéglő
Beszterozo. Magyar király kávéház Fritsch József fodrász	Gyergyószentmiklós. „Fehérlő” szálloda	Székelyócsárd. Vasuti vendéglő
Brassó. Transsylvania kávéház Royal Európa szálloda	Hátszeg. Berkovich Henrik vend.	Szászrégen. Kapussy szálloda Sétatéri nagyvendéglő
Csikszereada. Jakab Gy. Vigadó száll.	Kolozs. Fürdő vendéglő	Szászváros. Központi szálloda Stefáni János vendéglő Orlonás Valér
Déva. Fehérkereszt kávéház Kaszinó Dobozy Károly cukrász	Marosvásárhely. Ritz Albert vendéglő Központi szálloda Lloyd kávéház	Segesvár. Frank szálloda Márton Ede kávéház
Dicsőszentmárton. Halász Központi szálloda és kávéház	Medgyes. Szöllő szálloda	Székelyudvarhely. id. Dercsi Antal vendéglő
Dés. Hungária kávéház Európa szálloda Vasúti vendéglő	Marosujvár. Kincstári vendéglő Uradaimi	Torda. Japán kávéház Erzsébet szálloda
Erzsébetváros. Takarékpenztár kávéház és vendéglő Központi kávéház és vendéglő	Nagyenyed. Hattyu szálloda	Tövis. Pályaudvar-étterem.
	Nagyszeben. Római császár szálloda Unicum kávéház	
	Nyárádszereda. Uri casino	

Porcellán és üveg

áruimat

elköltözés miatt

az alanti

olcsó árakban

árusítom:

Boros és vizes poharak	4 és 6 kr.
Vizesüvegek	15, 25 és 35 kr.
Porcellán tányérok	9 és 12 kr.
Solingen evőeszközök párja	27 kr.
Evőkanál	11 kr.
Kávéskanál	7 kr.
6 személyes likőr-készlet üvegtálcával, festett	70 kr.
6 szem. boros készlet	110 kr.
6 „ vizes „	120 kr.
6 „ sörös „	135 kr.
6 „ étkező „	500 és 750 kr.

China-ezüst készletek, ajándék- és dísz tárgyak, fa- és nickel-tálcákat a legolcsóbban árusítom.

Hunwald Gyula

Mátyás kir.-tér 12

Poloska-irtásra

»Gloria« poloska-irtó folyadék (igen erős hatása és nem maró) a legmegbízhatóbb poloska- és rovar-irtó szer, mely felülmúlja az összes eddig létező szereket

70 fill. és 1 koronás üvegekben.

Fogápoló szerek
Haj-, ruha- és fogkefék
Illatszerek
Pipercikkek
Szappanok
Szivacsok
Dísz- és hajfésűk
Körömápoló szerek.

„Központi drogéria”

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 18. szám alatt, a főposta mellett.

Kolozsvári látványosság

a világvárosi

mintára berendezett

Püspöky Miklós

divat nagy áruháza

Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 20. sz.

alatt, e célra épült saját házában.

Külön osztályok:

Uri divat

Női divat

Gyermek divat.

Fehérnemű, vászon, asztalnemű,
menyasszonyi kelengyék.

Rövid- és kötött-árú osztályok.

Harisnyakötő műhelyem részére mindennemű megrendelést elfogadok. Tisztelettel

Püspöky Miklós.

Erdély legnagyobb illatszertára

Burger Frigyes Utóda

Littke Lőrinc

pezsgőgyáros, drogeria, vegyiszer és
illatszertára Kolozsvárt,

Mátyás király-tér 32. szám.

A „LITCKE”

pezsgőgyár erdélyrészi főraktára.

Erdély legnagyobb drogériája.

Hollender Márton és Tsa

ELSŐRANGU

DIVATSZABÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt,

Kossuth Lajos- és Jivoli-utca sarkán.

Különleges

divatszövetekben

nagy raktár.

„MERCUR“ IRODA ROVATA.

Czipők Kalapok Ingek
Nyakkendők Esőernyők
Keztyük és egyéb
divatcikkek
elárúsítása

délelőtt 8—12-ig, délután 2—6 óráig

Gentry-áruház (Lebovits J. cégnél)
 Wesselényi Miklós-utca 20.

üzlethelyiség kiadó!!

Berendezés eladó!!

Erdélyi Bank és Takarékpénztár
Kolozsváron, Részvénytársaság Mátyás kir.-tér 32.

A bank elfogad betéteket
 takarékpénztári könyvekre, folyó
 számlákra, azokat felmondás
 nélkül visszafizeti.

Leszámitol váltókat, utalvá-
 nyokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt érté-
 keket stb.

Értékpapirokat és idegen pénz-
 nemeket

elad és vásárol, előlegeket ad érték-
 papirokra, folyószámlán és előre meg-
 határozott időre.

Díjmentesen bevált szelvé-
 nyeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat,
 checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját
 zárai alatt

tűz- és betörésmentes páncélszekré-
 nyeket. (Safe deposits.)

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott
 ezüst- vagy aranyeműek, vagy más értéktárgyak külön
 e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában
 őriztetnek.

Üzleti órák: délelőtt 9-től fél 1-ig, délután 3—5-ig.